

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет агротехнологій

Кафедра землеробства, геодезії та землеустрою

ДЕРЖАВНА ЗЕМЛЕВПОРЯДНА ЕКСПЕРТИЗА

Методичні рекомендації

до виконання самостійної роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми навчання

**МИКОЛАЇВ
2021**

УДК 349.417
Д36

Друкується за рішенням науково-методичної комісії факультету агротехнологій Миколаївського національного аграрного університету від 13 травня 2021 р., протокол № 9.

Укладач:

Г. М. Воронкова – асистент кафедри землеробства, геодезії та землеустрою, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

О. М. Дробітько – канд. с.-г. наук, директор ФГ «Олена» Братського району Миколаївської області;

М. І. Федорчук – д-р с.-г. наук, професор кафедри рослинництва та садово-паркового господарства, Миколаївський національний аграрний університет.

ЗМІСТ

Вступ	4
Загальні положення організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.....	6
Форми самостійної роботи та контролю і перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання.....	9
Модуль I. Правові основи і принципи державної експертизи земельпорядної документації.....	11
Модуль II. Особливості формування адаптивних систем землеробства.....	15
Питання для поточного контролю знань здобувачів вищої освіти	23
Контрольні питання для проведення до заліку	25
Список рекомендованої літератури	28

ВСТУП

Мета викладання дисципліни – надати здобувачам вищої освіти необхідний обсяг знань в галузі землевпорядної експертизи, зокрема висвітлити законодавчо-нормативні засади порядку проведення експертизи землевпорядної документації, питання виконання необхідних вимог до створення землевпорядної документації для подальшої державної реєстрації земельних ділянок та прав на них, що дозволить організувати комплексну оцінку об'єктів землевпорядної документації; перевірити відповідність проектної землевпорядної документації вимогам земельного законодавства; підвищити якість розробки землевпорядної документації; впровадити передові методи проектування та досягнення науково-технічного прогресу; регулювання плати за землю; підвищити науково-технічний та професійний рівень виконавців державної експертизи землевпорядної документації.

Завдання:

- систематизація та розширення знань про нормативно-правову базу створення землевпорядної документації;
- оволодіння порядком розробки, погодження та затвердження землевпорядної документації;
- формування знань та володіння нормативно-правовими актами стосовно аналізу та оцінки землевпорядної документації щодо відповідності вимогам законодавства, встановленим стандартам, нормам, правилам, володіння методами та порядком проведення експертизи землевпорядної документації, підготовки обґрунтованих висновків для об'єктів державної експертизи.

Предмет навчальної дисципліни «Державна землевпорядна експертиза» є відповідність землевпорядної документації вимогам законодавства, встановленим стандартам, нормам і правилам, а також підготовка обґрунтованих висновків для прийняття рішень щодо об'єктів експертизи.

Об'єкти і методи навчання, види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти і навчальних занять та форми контрольних

заходів із навчальної дисципліни «Державна земельпорядна експертиза».

Вивчення державної земельпорядної експертизи є земельпорядна документація. Особливості здійснення державної експертизи земельпорядної документації; методику проведення державної експертизи земельпорядної документації; основні аспекти регулювання у сфері державної експертизи земельпорядної документації та відповідальність за порушення законодавства; поняття наукової і науково-технічної експертизи, її форми та види, права та обов'язки замовників та експертів, суб'єкти та об'єкти, висновки наукової і науково-технічної експертизи; засвоїти основні поняття про державну екологічну експертизу в Україні; засвоїти основні аспекти регулювання та управління в галузі екологічної експертизи; засвоїти основні аспекти містобудівної документації; засвоїти основні положення державної експертизи та оцінки корисних копалин; засвоїти основні положення проведення державної експертизи інвестиційних програм і проектів будівництва.

Невід'ємною складовою вивчення навчальної дисципліни «Державна земельпорядна експертиза» є самостійна робота студента. На самостійне обов'язкове опрацювання завдань з даної дисципліни виділено 30 годин. Основна мета методичних рекомендацій – методичне забезпечення виконання студентами самостійної роботи протягом семестру.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувача вищої освіти – це самостійна діяльність, яку науково-педагогічний працівник планує разом зі здобувачем вищої освіти, але виконує її здобувач за завданнями та під методичним керівництвом і контролем науково-педагогічного працівника без його прямої участі.

Під час вивчення навчальної дисципліни виокремлюють такі види самостійної роботи студента:

- ❖ слухання лекцій, виконання практичних робіт;
- ❖ підготовка до поточного, модульного контролю та заліку;
- ❖ підготовка рефератів, наукових повідомлень та слайд-презентацій;
- ❖ робота з літературою.

У процесі самостійної роботи залежно від її виду здобувачі вищої освіти можуть використовувати наступні методичні підходи.

Складання плану прочитаного. План – короткий, логічно побудований перелік запитань, який розкриває зміст прочитаного. Для того, щоб скласти план здобувач вищої освіти повинен виділити головні думки, встановити зв'язки, співвідношення між ними, чітко і коротко сформулювати висновки.

Складання тез. Тези (гр. *thesis* – положення, твердження) – положення, висловлені в книзі, доповіді, статті, виписані своїми словами і розміщені в логічній послідовності; коротко сформульовані положення (ідеї) доповіді, статті, лекції тощо.

Тези виражають сутність, але не наводять фактів і прикладів. Окремі тези можуть бути виписані у вигляді цитат. Вміло складені тези впливають одна з одною. Щоб не ускладнювати у майбутньому пошук за своїми записами потрібних місць у першоджерелі, корисно у контексті, при складанні плану тез давати посилання на сторінки оригіналу. Бажаним завершенням тез є власні висновки здобувача вищої освіти.

Конспектування – це стислий письмовий виклад прочитаного матеріалу, лекції, статті. Конспект містить приклади, доведення, аргументи, власні думки тощо. Наразі студенти звикають використовувати як конспект ксерокопії сторінок першоджерел. Такий підхід не сприяє глибокому засвоєнню навчального матеріалу, розвитку критичного мислення, формуванню власної точки зору. Тому рекомендовано студентам при використанні ксерокопій відводити широкі поля, на яких висловлювати своє відношення до опрацьованих матеріалів за допомогою коротких коментарів, знаків "?", "!", підкреслювань різним кольором тощо. Конспектування є процесом розумового переосмислення і письмової фіксації прочитаного тексту. Внаслідок конспектування з'являється запис, який допомагає його автору негайно чи через деякий час відтворити отриману раніше інформацію. До конспектування слід приступати лише після загального ознайомлення зі змістом першоджерела, засвоєння зв'язку між основними думками, положеннями, головною ідеєю твору.

Анотація (лат. *annotatio* – зауваження, примітка) – коротка (10-20 рядків) узагальнююча характеристика книги або статті, що може містити їх короткий зміст та оцінку і слугує для орієнтування в пошуках потрібного матеріалу. Анотації складаються за наступною формою: прізвище та ініціали автора; назва наукової праці, вид роботи (стаття, рукопис, монографія, підручник, дисертація тощо), місто, рік, видавництво, обсяг у сторінках, основні ідеї, результати та висновки друкованої праці.

Цитата (лат. *cito* - наводжу) дослівно відтворений фрагмент першоджерела з указівкою на автора, повну назву його роботи, місце, рік видання і сторінку. Цитування використовують для підтвердження власної думки.

Рецензія (лат. *recensio* - огляд, обстеження) – коротка критична оцінка наукової доповіді, статті, реферату, наукової роботи, лекції. У рецензії здійснюється аналіз позитивних сторін і недоліків прочитаного, пропонуються аргументовані рекомендації щодо можливого удосконалення змісту чи форми подання. Рецензію слід

підкріплювати науково обгрунтованими доказами, фактами, поясненнями.

Аналіз тексту і визначення його ключових слів – цінна форма самостійної роботи з книгою, яка вчить аналізу і критичному осмисленню прочитаного. Головним (ключовим) називають слово або стійке словосполучення з тексту, яке з погляду інформаційного пошуку несе смислове навантаження. Сукупність головних слів повинна відображати поза контекстом основний зміст наукової праці. Ключові слова подають у називному відмінку. Вони можуть складати основу професійного термінологічного словника, ведення якого бажане для студента з метою оволодіння науковою термінологією.

ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КОНТРОЛЮ І ПЕРЕВІРКИ ЗАВДАНЬ, ЯКІ ВИНЕСЕНІ НА САМОСТІЙНЕ ОБОВ'ЯЗКОВЕ ОПРАЦЮВАННЯ

Під час вивчення навчальної дисципліни «Державна земельпорядна експертиза» самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється упродовж всього семестру, а також включає форми самостійної роботи, що винесені на самостійне обов'язкове опрацювання.

Упродовж семестру здобувачі вищої освіти працюють над такими формами самостійної роботи:

- самостійне вивчення окремих тем та питань на основі навчально-методичної літератури;
- підготовка до поточного контролю та тестування;
- написання реферату;
- підготовка до підсумкового контролю.

На самостійне обов'язкове опрацювання завдань з навчальної дисципліни «Державна земельпорядна експертиза» виділено 30 годин, в тому числі: 15 годин – по I-му модулю та 15 годин – по II-му модулю.

Форми самостійної роботи, які винесені на обов'язкове опрацювання, кількість годин та форми перевірки завдань, а також кількість балів за окремі форми самостійної роботи наведено у табл. 1.

Здобувачам вищої освіти пропонуються такі форми самостійної роботи:

- реферати;
- мультимедійні презентації;
- наукові доповіді.

**Форми самостійної роботи та контролю і перевірки завдань, які
винесені на самостійне обов'язкове опрацювання**

№ п/п	Тема	Кількість годин	Форма самостійної роботи	Форма контролю і перевірки	Кількість балів
Модуль I					
1.	Експертні методи прийняття рішень.	5	Реферат, наукова доповідь	Захист реферату	5-3
2.	Регулювання у сфері державної земельної експертизи. Права та обов'язки замовників ДЕЗД і розробників у сфері ДЕЗД.	10			
Модуль II					
3.	Організація проведення державної експертизи.	2	Реферат, мультимедійна презентація	Захист реферату	5-3
4.	Розмежування компетенції органів державної земельпорядної експертизи.	3			
5.	Міжнародне співробітництво в галузі екологічної експертизи.	5			
6.	Державне регулювання та управління в галузі екологічної експертизи.	5			
	Разом	30			

Модуль I. Правові основи і принципи державної експертизи землевпорядної документації

Форми самостійної роботи:

- ❖ реферат;
- ❖ наукова доповідь.

Здобувач вищої освіти обирає форму самостійної роботи – реферат або наукову доповідь та узгоджує тему із викладачем. За рейтинговою системою оцінювання виконання завдань самостійної роботи оцінюється у 3-5 балів залежно від рівня підготовки завдання та його захисту.

Теми рефератів

1. Експертні методи прийняття рішень.
2. Регулювання у сфері державної земельної експертизи. Права та обов'язки замовників ДЕЗД і розробників у сфері ДЕЗД.

Правила підготовки, написання та захисту реферату

Реферування (від лат. *refero* - повідомляю) – це письмовий огляд наукових та інших джерел з обраної теми або стислий виклад у письмовому вигляді змісту наукової праці.

У рефераті необхідно не лише висвітлити необхідну наукову інформацію, а й продемонструвати своє відношення до неї. Реферат має засвідчити ерудицію дослідника, його вміння самостійно аналізувати, класифікувати та узагальнювати. Реферат може містити аналіз і критику відповідних теорій, тобто реферат – це самостійна творча робота студента, що засвідчує його знання з певної теми, розуміння основних підходів до вирішення конкретної проблеми, а також відображає власні погляди майбутнього фахівця та демонструє його вміння аналізувати і осмислювати явища і процеси на основі теоретичних знань.

Етапи підготовки реферату:

1. Вибір теми.

2. Вивчення спеціальної літератури за темою реферату.
3. Складання плану.
4. Добір і вивчення додаткових джерел та інформації з обраної теми.
5. Добір практичного та статистичного матеріалу.
6. Опрацювання зібраного матеріалу.
7. Безпосереднє написання тексту реферату.
8. Формулювання висновків.
9. Оформлення реферату і списку джерел інформації.
10. Самокритична оцінка змісту і виправлення помилок.
11. Підготовка тез або доповіді до захисту реферату.
12. Захист реферату під час практичного заняття.

Орієнтовна структура реферату:

Титульна сторінка.

План.

Вступ.

Основна частина, яка складається з розділів, пунктів та підпунктів. Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки (за необхідністю).

У **вступі** обґрунтовуються актуальність теми, її особливості, значущість з огляду на потреби суспільства та розвиток конкретної галузі науки або практичної діяльності.

В **основній частині** здійснюється огляд основних теоретичних та експериментальних досліджень з теми, зазначається хто з учених вивчав дану проблему, які ідеї висловлював. Визначаються сутність проблеми, основні чинники, що зумовлюють розвиток явища або процесу, що вивчається, наводиться перелік основних змістовних аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання, з'ясовуються причини їх слабого висвітлення.

Потім здійснюється поглиблений аналіз сучасного стану процесу або явища, тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми, висвітлюються власні судження та думки відносно перспектив розвитку проблеми.

У **висновках** надаються узагальнені ідеї, думки, оцінки, пропозиції автора.

До **списку використаних джерел** включають публікації, звертаючи особливу увагу на публікації останніх 5-10 років, Інтернет-ресурси і роботи останнього року. Позитивним слід вважати звернення студента до публікацій науковців вищого навчального закладу і провідної кафедри. Список використаних джерел оформляється відповідно до існуючих стандартів бібліографічного опису (ДСТУ 8302:2015).

У **додатках** за необхідності наводяться формули, таблиці, схеми, якщо вони суттєво полегшують розуміння роботи.

Зміст реферату повинен відповідати темі, зазначеній у заголовку. Обсяг реферату становить від 10 до 15 стандартних аркушів формату А4. Кількість опрацьованої літератури (в залежності від теми реферату) може складати від 7 до 20 назв.

Посилання на джерела та літературу вміщуються у кінці речення в квадратних дужках, перед крапкою – [2, С. 3-5]. Перша цифра вказує на номер джерела із списку літератури, далі через кому вказуються сторінки, на які в даному джерелі посилається студент. Список використаних джерел та літератури повинен бути побудований за абеткою або за порядком появи посилань у тексті.

Оформлення реферату:

а) 1-й аркуш – титульний;

2-й аркуш – зміст реферату з обов'язковим зазначенням діапазону сторінок (наприклад:

Вступ ..... с. XX-XX;

Розділ I. Назва розділу..... с. XX-XX;

(якщо є підрозділи, вони нумеруються 1.1, 1.2... назва підрозділу);

Розділ II ..... с. XX-XX;

Висновки ..... с. XX-XX;

Список використаних джерел та літератури..... с. XX-XX;

Додатки.....с. XX-XX;

(кожний додаток нумерується: Додаток 1, Додаток 2 і т.д.; текст додатку чи ілюстрація повинні мати вихідні дані);

в) нумерація сторінок починається з другого аркушу (на титульному листі цифра 1 не ставиться);

г) після викладу основного тексту розміщується список джерел та використаної літератури;

д) додатки розміщуються після списку літератури.

Друкувати реферат слід на комп'ютері, шрифтом Times New Roman, кегль 14, поля: зверху і знизу – 2 см, зліва – 3 см, справа – 1,5 см, інтервал – 1,5.

Критерії оцінювання реферату:

1. Відповідність змісту темі реферату.
2. Глибина і повнота розкриття теми.
3. Логіка викладення матеріалу.
4. Термінологічна чіткість.
5. Рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння її критично аналізувати.
6. Власне бачення проблеми автором, самостійний, творчий характер роботи.
7. Правильне оформлення реферату і списку використаних джерел.
8. Уміння автора відібрати найсуттєвіший матеріал для короткого виступу.
9. Якість презентації результатів реферативного дослідження.

Модуль II. Особливості формування адаптивних систем землеробства

Форми самостійної роботи:

- ❖ реферат;
- ❖ мультимедійна презентація.

Студент обирає форму самостійної роботи – мультимедійна презентація або практична розробка та узгоджує тему із викладачем. За рейтинговою системою оцінювання виконання завдань самостійної роботи оцінюється у 3-5 балів залежно від рівня підготовки завдання та його захисту.

Теми рефератів

1. Організація проведення державної експертизи.
2. Розмежування компетенції органів державної землепорядної експертизи.
3. Міжнародне співробітництво в галузі екологічної експертизи.
4. Державне регулювання та управління в галузі екологічної експертизи.

Правила підготовки, написання та захисту реферату

Реферування (від лат. *refero* - повідомляю) – це письмовий огляд наукових та інших джерел з обраної теми або стислий виклад у письмовому вигляді змісту наукової праці.

У рефераті необхідно не лише висвітлити необхідну наукову інформацію, а й продемонструвати своє відношення до неї. Реферат має засвідчити ерудицію дослідника, його вміння самостійно аналізувати, класифікувати та узагальнювати. Реферат може містити аналіз і критику відповідних теорій, тобто реферат – це самостійна творча робота студента, що засвідчує його знання з певної теми, розуміння основних підходів до вирішення конкретної проблеми, а також відображає власні погляди майбутнього фахівця та демонструє

його вміння аналізувати і осмислювати явища і процеси на основі теоретичних знань.

Етапи підготовки реферату:

1. Вибір теми.
2. Вивчення спеціальної літератури за темою реферату.
3. Складання плану.
4. Добір і вивчення додаткових джерел та інформації з обраної теми.
5. Добір практичного та статистичного матеріалу.
6. Опрацювання зібраного матеріалу.
7. Безпосереднє написання тексту реферату.
8. Формулювання висновків.
9. Оформлення реферату і списку джерел інформації.
10. Самокритична оцінка змісту і виправлення помилок.
11. Підготовка тез або доповіді до захисту реферату.
12. Захист реферату під час практичного заняття.

Орієнтовна структура реферату:

Титульна сторінка.

План.

Вступ.

Основна частина, яка складається з розділів, пунктів та підпунктів. Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки (за необхідністю).

У **вступі** обґрунтовуються актуальність теми, її особливості, значущість з огляду на потреби суспільства та розвиток конкретної галузі науки або практичної діяльності.

В **основній частині** здійснюється огляд основних теоретичних та експериментальних досліджень з теми, зазначається хто з учених вивчав дану проблему, які ідеї висловлював. Визначаються сутність проблеми, основні чинники, що зумовлюють розвиток явища або процесу, що вивчається, наводиться перелік основних змістовних

аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання, з'ясовуються причини їх слабого висвітлення.

Потім здійснюється поглиблений аналіз сучасного стану процесу або явища, тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми, висвітлюються власні судження та думки відносно перспектив розвитку проблеми.

У **висновках** надаються узагальнені ідеї, думки, оцінки, пропозиції автора.

До **списку використаних джерел** включають публікації, звертаючи особливу увагу на публікації останніх 5-10 років, Інтернет-ресурси і роботи останнього року. Позитивним слід вважати звернення студента до публікацій науковців вищого навчального закладу і провідної кафедри. Список використаних джерел оформляється відповідно до існуючих стандартів бібліографічного опису (**ДСТУ 8302:2015**).

У **додатках** за необхідності наводяться формули, таблиці, схеми, якщо вони суттєво полегшують розуміння роботи.

Зміст реферату повинен відповідати темі, зазначеній у заголовку. Обсяг реферату становить від 10 до 15 стандартних аркушів формату А4. Кількість опрацьованої літератури (в залежності від теми реферату) може складати від 7 до 20 назв.

Посилання на джерела та літературу вміщуються у кінці речення в квадратних дужках, перед крапкою – [2, С. 3-5]. Перша цифра вказує на номер джерела із списку літератури, далі через кому вказуються сторінки, на які в даному джерелі посилається студент. Список використаних джерел та літератури повинен бути побудований за абеткою або за порядком появи посилань у тексті.

Оформлення реферату:

а) 1-й аркуш – титульний;

2-й аркуш – зміст реферату з обов'язковим зазначенням діапазону сторінок (наприклад:

Вступ ..... с. XX-XX;

Розділ I. Назва розділу.....	с. XX-XX;
<i>(якщо є підрозділи, вони нумеруються 1.1, 1.2.... назва підрозділу);</i>	
Розділ II	с. XX-XX;
Висновки	с. XX-XX;
Список використаних джерел та літератури.....	с. XX-XX;
Додатки.....	с. XX-XX;
<i>(кожний додаток нумерується: Додаток 1, Додаток 2 і т.д.; текст додатку чи ілюстрація повинні мати вихідні дані);</i>	

в) нумерація сторінок починається з другого аркушу (на титульному листі цифра 1 не ставиться);

г) після викладу основного тексту розміщується список джерел та використаної літератури;

д) додатки розміщуються після списку літератури.

Друкувати реферат слід на комп'ютері, шрифтом Times New Roman, кегль 14, поля: зверху і знизу – 2 см, зліва – 3 см, справа – 1,5 см, інтервал – 1,5.

Критерії оцінювання реферату:

1. Відповідність змісту темі реферату.
2. Глибина і повнота розкриття теми.
3. Логіка викладення матеріалу.
4. Термінологічна чіткість.
5. Рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння її критично аналізувати.
6. Власне бачення проблеми автором, самостійний, творчий характер роботи.
7. Правильне оформлення реферату і списку використаних джерел.
8. Уміння автора відібрати найсуттєвіший матеріал для короткого виступу.
9. Якість презентації результатів реферативного дослідження.

Теми мультимедійних презентацій

1. Організація проведення державної експертизи.
2. Розмежування компетенції органів державної землепорядної експертизи.
3. Міжнародне співробітництво в галузі екологічної експертизи.
4. Державне регулювання та управління в галузі екологічної експертизи.

Правила підготовки, оформлення та захисту мультимедійної презентації

Мультимедійна презентація – інструмент, що дозволяє передавати інформацію у візуалізованому, схематичному вигляді, що підвищує її цінність.

Відповідно до призначення презентації можна виокремити:

❖ Презентації для підтримки виступу на певному заході, науковій конференції, науково-практичному семінарі. Такі презентації мають бути корпоративними, містити візуалізовані матеріали та мінімум тексту (текстова інформація озвучується доповідачем).

❖ Навчальні презентації для проведення заняття. Такі презентації мають мати сценарій і структуру відповідно до запланованого заняття для повної реалізації освітніх цілей. Бути інтерактивними, передбачати зворотній зв'язок з аудиторією, мультимедійними.

Загальні вимоги

1. Наявність титульного слайду, створеного на основі затвердженого корпоративного шаблону.
2. Наявність окремих слайдів для переходу до певного розділу виступу.
3. Дотримання єдиного стилю оформлення усіх слайдів.
4. Дотримання прийнятих правил орфографії, пунктуації, скорочень і правил оформлення тексту (відсутність точки в заголовках і т.д.).

5. Перелік використаних джерел (на останньому слайді).

Вимоги до дизайну

1. Використання корпоративних шаблонів, стилів оформлення із зазначенням теми виступу, ПІБ доповідача, посади.

2. Наявність на всіх слайдах логотипу Університету Грінченка.

3. Використання не більше трьох кольорів на одному слайді (один для фону, другий для заголовків, третій для тексту).

4. При виборі кольору тексту та заливки діаграм дотримуватись правила 3-х кольорів – використовувати три основні кольори та їх відтінки.

5. Уникати зміни фону слайдів (у виключних випадках, використовувати комфортні тони).

6. Фон має бути елементом заднього (другого) плану (виділяти, відтіняти, підкреслювати інформацію, розміщену на слайді, а не затуляти її).

Вимоги до вмісту слайдів

1. На слайді бажано подавати: одне ключове поняття; 7-8 рядків тексту; одну діаграму з аналітичним коментарем; одну схему SmartArt.

2. Зміст презентації має відповідати дидактичним цілям та завданням.

3. Розташування інформації на слайді – переважно горизонтальне, зверху вниз по головній діагоналі; найбільш важлива інформація має розташовуватися в центрі екрану; якщо на слайді картинка – напис розміщується під нею.

Вимоги до тексту

1. Стислість і лаконічність викладу, максимальна інформативність тексту.

2. Для подання текстового матеріалу використовувати шрифт з розміром – 20 пт, мінімально і лише у виключних випадках – 14 пт.

3. Використовувати шрифти без зарубок і не більше 1-2-х варіантів шрифтів.

4. Довжина рядка не більше 36 знаків.

5. Відстань між рядками рекомендована усередині абзацу 1,5, а між абзаців – 2 інтервали.

6. Форматувати текст по ширині, не допускати «рваних» країв тексту.

7. Підкреслення використовується лише в гіперпосиланнях.

Вимоги до візуального і анімаційного ряду

1. Матеріал має бути переважно структурований у схемах та організаційних діаграмах.

2. Матеріал за потреби підкріплювати доречними графічними зображеннями та відео-фрагментами.

3. Цифрові дані краще представляти у вигляді таблиць та діаграм, витриманих у стриманих кольорах.

4. Давати посилання на мультимедійний зміст і хмарні дані через функцію гіперпосилання.

5. Якість зображення (контраст зображення по відношенню до фону; відсутність «зайвих» деталей на фотографії або картинці, яскравість і контрастність зображення).

6. Якість музичного ряду (ненав'язливість музики, відсутність сторонніх шумів).

7. Ефекти анімації застосовувати для акцентування уваги на визначених моментах, поетапного виведення вмісту слайду на екран, для демонстрації руху або послідовності дій.

Критерії оцінювання мультимедійної презентації:

1. Відповідність змісту презентації обраній темі.

2. Глибина і повнота розкриття теми.

3. Логіка викладення матеріалу.

4. Термінологічна чіткість.

5. Рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння її критично аналізувати.

6. Власне бачення проблеми автором, самостійний, творчий характер роботи.
7. Якість презентації.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Контрольні питання до колоквиуму за модулем I. Правові основи і принципи державної експертизи землевпорядної документації

1. Види державних експертиз.
2. Мета і види державних експертиз проектної і технічної документації.
3. Експертні методи прийняття рішень.
4. Інтуїція експерта та основні вимоги до нього при проведенні експертизи.
5. Основні завдання державної експертизи землевпорядної документації.
6. Суб'єкти та об'єкти державної експертизи землевпорядної документації.
7. Регулювання у сфері державної експертизи землевпорядної документації.
8. Повноваження центрального органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів у сфері державної експертизи.
9. Обов'язки замовників та розробників державної експертизи землевпорядної документації.
10. Правопорушення у сфері державної експертизи землевпорядної документації.
11. Відповідальність за порушення законодавства у сфері ДЗЕ.
12. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

**Контрольні питання до колоквиуму
за модулем II. Порядок проведення державної експертизи
землевпорядної документації**

1. Склад виконавців державної експертизи землевпорядної документації.
2. Процедура (стадії) проведення державної експертизи землевпорядної документації.
3. Термін проведення державної експертизи землевпорядної документації.
4. Строки проведення державної експертизи землевпорядної документації.
5. Висновки державної експертизи землевпорядної документації.
6. Звітність з питань проведення державної експертизи землевпорядної документації.
7. Завдання наукової та науково-технічної експертизи.
8. Принципи наукової та науково-технічної експертизи.
9. Форми наукової та науково-технічної експертизи.
10. Права та обов'язки замовників та експертів наукової та науково-технічної експертизи.
11. Мета екологічної експертизи.
12. Основні завдання екологічної експертизи.
13. Форми екологічної експертизи.
14. Граничні строки проведення екологічної експертизи.
15. Висновки екологічної експертизи.
16. Етапи проведення екологічної експертизи.
17. Основні завдання експертизи містобудівної документації.
18. Порядок проведення експертизи містобудівної документації.
19. Замовники експертизи проектів будівництва.
20. Строки проведення експертизи проектів будівництва.
21. Види державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин.
22. Експертні висновки державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин.
23. Повторна державна експертиза та оцінка запасів родовищ корисних копалин.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАЛІКУ

1. Види державних експертиз.
2. Мета і види державних експертиз проектної і технічної документації.
3. Експертні методи прийняття рішень.
4. Інтуїція експерта та основні вимоги до нього при проведенні експертизи.
5. Основні завдання державної експертизи землепорядної документації.
6. Суб'єкти та об'єкти державної експертизи землепорядної документації.
7. Регулювання у сфері державної експертизи землепорядної документації.
8. Повноваження центрального органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів у сфері державної експертизи.
9. Обов'язки замовників та розробників державної експертизи землепорядної документації.
10. Правопорушення у сфері державної експертизи землепорядної документації.
11. Відповідальність за порушення законодавства у сфері ДЗЕ.
12. Відповідальність за порушення земельного законодавства.
13. Склад виконавців державної експертизи землепорядної документації.
14. Процедура (стадії) проведення державної експертизи землепорядної документації.
15. Термін проведення державної експертизи землепорядної документації.
16. Строки проведення державної експертизи землепорядної документації.
17. Які вимоги виносяться для основних документів і матеріалів, доданих до об'єкта державної експертизи?
18. Які строки проведення державної експертизи?

19. В які терміни подається звітність про підсумки проведення державної експертизи землевпорядної документації?
20. Звітність з питань проведення державної експертизи землевпорядної документації.
21. Завдання наукової та науково-технічної експертизи.
22. Принципи наукової та науково-технічної експертизи.
23. Форми наукової та науково-технічної експертизи.
24. Права та обов'язки замовників та експертів наукової та науково-технічної експертизи.
25. Які права та обов'язки у замовника та експерта, їх зміст?
26. Хто може бути суб'єктом наукової та науково-технічної експертизи?
27. Хто може бути організаторами наукової та науково-технічної експертизи?
28. Зміст висновка державної наукової і науково-технічної експертизи?
29. Мета екологічної експертизи.
30. Основні завдання екологічної експертизи.
31. Форми екологічної експертизи.
32. Граничні строки проведення екологічної експертизи.
33. Висновки екологічної експертизи.
34. Етапи проведення екологічної експертизи.
35. Яка мета екологічної експертизи?
36. Які основні завдання екологічної експертизи?
37. Що є об'єктами екологічної експертизи?
38. Хто може бути суб'єктами екологічної експертизи?
39. Назвіть форми екологічної експертизи та їх зміст?
40. Які органи здійснюють екологічну експертизу землевпорядної документації?
41. Повноваження органів, що здійснюють екологічну експертизу землевпорядної документації?
42. Хто може бути експертом екологічної експертизи?
43. Які права експерта екологічної експертизи?
44. Які обов'язки експерта екологічної експертизи?

45. Які права та обов'язки замовників екологічної експертизи?
46. Яка процедура проведення екологічної експертизи?
47. Хто здійснює фінансування екологічної експертизи?
48. У яких випадках проводиться державна екологічна експертиза?
49. У які строки проводиться екологічна експертиза?
50. У яких випадках висновки державної, екологічної експертизи можуть бути визнані недійсними?
51. Основні завдання експертизи містобудівної документації.
52. Порядок проведення експертизи містобудівної документації.
53. Замовники експертизи проектів будівництва.
54. Строки проведення експертизи проектів будівництва.
55. Види державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин.
56. Експертні висновки державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин.
57. Повторна державна експертиза та оцінка запасів родовищ корисних копалин.
58. Який орган проводить державну експертизу та оцінку запасів корисних копалин?
59. Які принципи проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин?
60. Як проводиться державна експертиза та оцінка запасів корисних копалин?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 01.06.2021).

2. Мартин А. Г., Бавровська Н. М., Тихенко О. В., Мединська Н. В., Боришкевич О. В. Оцінка земель в Україні: сучасний стан, методологія та перспективи розвитку: монографія. Київ: ЦП «Компринт», 2015. 636 с.

3. Новаковський Л. Я. Довідник із землеустрою : 4-те видання, перероб. і доп. Київ: Аграрна наука, 2015. 482 с.

4. Ступень Р. М. Державна землевпорядна експертиза : методичні рекомендації. Львів : ЛДАУ, 2015. 80 с.

Допоміжна

1. Земельний кодекс України : Кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III : станом на 27 трав. 2021 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 01.06.2021).

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 213 - 330) : Кодекс України від 07.12.1984 р. № 8073-X : станом на 27 трав. 2021 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10> (дата звернення: 01.06.2021).

3. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III : станом на 23 квіт. 2021 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 01.06.2021).

4. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 07.07.2011 р. № 3613-VI : станом на 26 лют. 2021 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17> (дата звернення: 01.06.2021).

5. Про державну експертизу землепорядної документації : Закон України від 17.06.2004 р. № 1808-IV : станом на 13 лют. 2021 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1808-15> (дата звернення: 01.06.2021).

6. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр> (дата звернення: 01.06.2021).

7. Про земельну реформу : Постанова Верхов. Ради Укр. Рад. Соціаліст. Респ. від 18.12.1990 р. № 563-XII : станом на 22 верес. 2005 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/563-12> (дата звернення: 01.06.2021).

8. Про надра : Кодекс України від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР : станом на 16 жовт. 2020 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-вр> (дата звернення: 01.06.2021).

9. Про оренду землі : Закон України від 06.10.1998 р. № 161-XIV : станом на 17 берез. 2021 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14> (дата звернення: 01.06.2021).

10. Про основи містобудування : Закон України від 16.11.1992 р. № 2780-XII : станом на 16 жовт. 2020 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12> (дата звернення: 01.06.2021).

11. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-XII : станом на 27 трав. 2021 р.

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12> (дата звернення: 01.06.2021).

Навчальне видання

ДЕРЖАВНА ЗЕМЛЕВПОРЯДНА ЕКСПЕРТИЗА

Методичні рекомендації

Укладач:

Воронкова Ганна Миколаївна

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 2.

Тираж 50 прим. Зам. № _____

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

